

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. V. Qui miseranda mundi huius diluua experti sunt, efficaciori vocatione opus habent, vt illum deserant. Et quam excelsum sit beneficium efficax hæc vocatio, & qua ratione gratiæ sunt pro ea ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT V.

QVI MISERANDA MVNDI HVIVS DILVYIA experti non sunt, faciori vocatione opus habent, vt illum deserant. Et quam excelsum sit beneficium efficax hac vocatione, & qua ratione gratia pro ea agenda.

V M CVLPARVM ac miseriarum diluua praedicta non comprehenderunt aliquos in saeculo manentes; siue quod iam adhuc sint aetatis; siue quod Deus ad breue aliquod tempus grauioribus culpis eos praeseruaerit, & illis prosperitate, & quam bonorumque temporalium copiam concesserit; siue quod ista diuinis suis inspirationibus eos vocet, vt saeculum deserentes, vitam amplectantur Religiosam: magnam sentiunt difficultatem, huiusmodi vocationi obtemperandi: Tum enim cor habent diuitijs, alijsque bonis, quae possident valde addictum: (quod autem quis multum diligit, difficile deserit) sibi persuadent, se per totam vitam posse in ea puritate perdurare, quam breui illo tempore tenuerunt. Cuius rei sufficiens indicium est, & testimonium a Adolescenti ille, cuius alias fecimus mentionem, qui a iuuentute sua omnia mandata custodierat, b eratq; diues valde: quem cum Christus Dominus Noster ad se sequendum vocaret, contristatus est valde, nec aures praebuit vocationi. ex qua occasione conuersus Christus Dominus ad suos discipulos dixit: *facilius esse camelum per foramen acus transire, quam diuitem intrare in regnum caelorum.* Hac sententia significans, vitam Euangelicam & perfectam, quam Religiones profitentur esse instar alicuius acus: cuius cuspis valde est acuta propter asperitates, quibus pungit ipsam carnem; sed & foramen est valde angustum: nam c porta vite est valde angusta, quae non capit tumentos & Superbos huius mundi; nec diuites, se de suis diuitijs iactantes, ingressum per eam inueniunt; nec nobiles, qui suae nobilitati; nec Sapientes, qui suae sapientijs multum tribuunt, & proprijs iudicijs credunt; nec qui se iustos, & in mundi fluctibus tutos esse arbitrantur; sed qui verè sunt humiles, & in suis oculis paruuli, suisque viribus & industrijs dissidunt; timentq; ne saeculi tempestatibus iactati pereant. Ac propterea recipere se volunt in tutum Sacrae Religionis portum, obediètes Dei vocationi, dicenti: *si quis est paruulus veniat ad me.* bene autem dicit: *si quis est:* nam comparatione vocatorum, pauci sunt electi, qui diuinam sequantur vocationem: quia pauci se paruulos reputant & tantum assumunt ad sequendam Saluatoris paruularem. Qui (vt SS. Augustinus & Gregorius explicant) hoc in loco similem se fecit Camelo, cuius naturalem humilitatem & subiectionem fuit imitatus, dum se humiliavit, vt per angustum acus foramen transiret, quod figura est eius passionis; in qua multus do-

Varia saecularium persuasio.

a Mat. 19. 20
b Luc. 18. 23.

c Mat. 4. 14

d Prov. 9. 4

Lib. 2. de qq.
Euan. c. 47.
Lib. 3. Moral. c. 17.

us do

his doloribus fuit pūctus, opprobrijs abiectus, & tanquā vermis calcatus: Vt sic superbiā ac pertinaciā diuitum, ac potentiū huius mundi confunderet. Ac propterea de se ipso dixit: facilius esse transire se tanquā Camelum per angustū acūs foramen, quā aliquem Superborū; & arrogantū diuitum inire in regnum caelorum, acceptando perfectionis Euangelicæ doctrinam; hinc itaq; eius vitæ paupertatem & nuditatem sequendo. Nam si tres illi ad eam *mutati*, venire recusarunt, ne ad breue tempus rerum vsu, quas possidebant, carerent: quantò magis restitissent vocationi, si dictum eis fuisset, vt earundem rerum Dominio in perpetuum rēnucciarent.

§. I,

SED NE DISCIPVLI omnino de salute diffident horum diuitum, addeat statim: *a apud homines hoc impossibile est, apud Deū autē omnia possibilia sunt*, insinuans (vt S. Greg. explicat:) esse opus rarū & prodigiosum, quoddam aliis aliis diues, ad ipsum perfecte sequendū, permoueatur: omnipotentiaē dei esse perfacile. si enim corpus suū gloriosum ad eod potuit subtile reddere, vt in minima hostiæ cōsecrate parte integrū poneret, quæ per foramen acūs posset pertrāsire; & idē potest de camelo facere: etiā poterit diuitum & potentiū huius mūdi corda, ita subtilia reddere, & à rebus quas possident exuere: vt possint per angustū vitæ Religiosæ foramē trāsire, exuentes se rebus omnibus, vt possint ipsi seruire. Quāuis autē extraordinaria suæ vocationis efficacitate possit in momēto hāc efficere mutationē in ijs quos vocat, quæ admodū fecit eū S. Mattheo: sed ordinariē hęc mirabilia facit paulatim, inspirationes & internos cordis tactus tāta efficacitate multiplicās, vt tāta quadā violentia corda mutet, & ex ipso mūdo euellat. Cuius rei iucūdam quadā imaginē habemus in ea ratione, quā vsus est ad Iustū Lothē Sodomis educēdū. misit enim duos Angelos è cælo, qui iuberēt, b *illū statim cū duobus filiis exire*, addētes, vt eos etiā moneret, quos iā in suos genes elegerat, ut simul & illi exirēt; eod quodd cōstituisset Deus, Ciuitatē illam delolare. Sed generi, quibus *visus est Loth*, quasi ludēs loqui, ei nō obediuerūt. Et ipsemet valde seniebat exitū illū ex Sodomis, & ita cunctabatur exire. Quē tunc Angeli cogebāt, & vrgebāt, vt exiret; *disimulare autē illo, apprehenderunt manus eius, & vi quasi eū eduxerūt*. magnā certē adfert admirationē sancti huius cunctatio, ac repugnātia in exitu è Sodomis! Quod eius generi difficiles essent, nō ad eod erat mirū: cū in ea eisēt nati; haberētq; suos parētes & amicos, bonosq; sua stabilia; ac tenerētur et proprijs voluptatibus q̄ verò eos monebat, ac ciuitatis delolationē minabatur, erat quidā aduena: de cuius dictis, ac minis dubitare poterāt: an ex arte id faceret, vt sic deceptos secū abduceret. Sed magnū stuporē adfert, q̄ cū ipse c *Loth vir esset iustus, & habitās* (vt ait S. Petrus) *apud eos, qui de die in diem animam Iustam iniquis operibus cruciabant;*

& agnos-

e Luc. 14. 17

a Mat. 19. 26
Luc. 18. 27.
Lib. 4. Ado
ral. c. 22.

b Gen. 19. 14

c 1. Petr. 2. 8

& agnoscens eos, qui ipsum monebant, esse Angelos; & quod ipso Sodomitas cecitate percussissent à minimo usq; ad maximum, qui fores effringere voluit, ut nec ostium inuenire possent; nihilominus ad eum illis esset graue, ciuitatem deferere; opusq; esset, ut Angeli, videntes nec verba nec rationes ad illud suadendum sufficere, per manum eum accipere. Quasi vi, inde educere illi tanta repugnantia? tantę more, ac difficultas? certe non aliunde, quod diues esset, & potens; multosq; haberet greges, qui in illis campis pascuntur; & ipse valde esset affectus ad illius terrę pulchritudinem, & fecunditatem, quę erat dicitur paradysus Domini. Quare et si iustus esset; quia tamen addictum habebat, & quodammodo alligatum illis bonis, repugnans tristabatur in eis deferendis; & re ipsa nunquam ea deseruisset, nisi Angelus ut dictum est, illum coëgissent.

dGen. 13. 10

In ipsum igitur euenit aliquibus toribus circumdati, & occasionebus ac periculis in graui peccata libere afflicti: etiam si Dei inspirationes audiant, & internos pulsus habeant mundum deserendum, nisi perire cum ipsis mundatis velint: oblatam tamen; & quasi nihil tale audirent, dissimulant: eò quod habentes cogitationes iucundis huius vitę bonis valde addictum, & parentes ac notos, suasque uirtutes, deliciasq; nimis amantes: non habent animũ, res ad eum sibi charas deferendi. Quamobrem Deus D. N. utens interdum occultorum suorum maiorum rigore, eos permittit in mundo remanere, suasque propensionibus qui: quod fecit cũ illo e Adolescente, qui suarum diuitiarũ affectu tenuitatem quem nec secundo vocauit, neq; uisit, ut rediret: sicut etiam nec Lothi gentes, ut e Sodomis exirent, coëgit; sed in ea perire permisit; nec tres illas uirtutes ad carnem, iterũ inuitauit; sed in sua reliquit pertinacem. Sed aliquid tamen, licet raro extraordinaria uirtus misericordia, cogendo nõ uoluntatem contra eorum uoluntatem: sed valde suauiter & efficaciter, cũ tanta illuminatione ac cęlestium inspirationũ inundantia, ut illi statuunt deserere populum, quod tantoperẽ amant, tantiq; faciunt: ut nudi nudum Iesum sequantur. Et fortẽ hoc mysterium insinuatur in eo facto Lothi, ad quẽ duo Angeli in ciuitate venerunt, ut e Sodomis educerent, eũ ad id uel unus sufficisset: nam huiusmodi homines ex tot mundi labyrinthis educendos, duplicatis operibus auxilijs est opus, Et ut S. Ioannes Climachus aduertit: non sine causa ad totum populum Israël ex Aegypto deducendum, non sunt missi Angeli, sed duo homines Moyses & Aaron: ad educendum autem vel unicam familiam, & quidẽ paruam, & quatuor tantũ personarum, e Sodomis uenerunt Angeli: nec opus hoc solis hominibus fuit commissum, si enim spiritum sanctum exitus inspiciamus, difficilior secundus hic fuit, quã primus: nam populus ille Israël in Aegypto valde opprimebatur, & à Pharaone tyrannice

eMat. 19. 17

Quare duo
Angeli ad
Loth uen-
erunt.
Gradu. 1.

tractabatur; quos ipsi aduersitates & incommoda impellebant, vt ex tā-
 ta miseria exirent. At Loth eiusq; familia abundabant, vt diximus, diuitijs &
 prosperitatibus: certū est autē, multo facilius deserere mundū eos, qui in
 eo aduersa & tribulationes patiuntur: quā qui prospera in eodē vtuntur for-
 tuna. Nō itaq; mirū est, sufficere homines ad vocandū pauperem & afflic-
 tū; opus verō esse Angelis, ad efficaciter vocandum diuitē, ac delitijs deditum.

§. 2.

¶ XI. quæ in hoc & proximo capite sunt dicta, satis apparet, quantum
 sit beneficium, quodd Deus suos electos ita vocet, ad mundū deserēdū,
 et vocationi pareant, prius quam ipsius mūdi diluuiā eos demergāt, & flum-
 inē comburant. Nam hæc duæ similitudines valde produnt bona, quæ hoc
 beneficium complectitur. Quis dicet non fuisse insignem Dei fauorem erga
 Noë, cū volens mundum diluuiō perdere, iussit illum arcam fabricare, in
 qua a ipse *Et omnis eius domus saluaretur*? Quāuis enim arca illa, præcipuē fac-
 ta vniuersalis Ecclesiæ figura, vt alio loco fusiū ostendimus; potest tamen
 optimē applicari ad sacras Religiones, quarum vnaquæque est quasi vna ali-
 qua arca, mandato & inspiratione Dei fabricata: qui eius fundatorem elegit
 tanquam alterum Noë qui *gratiam inuenit in eius oculis*, & per quē arcam cō-
 firmat Religionis, in qua ipse cum tota familia sua saluaretur: & a peccato-
 rum diluuiō, quod plurimos homines in sæculo demergit, defenderet. Sin-
 gulari enim prouidentia eos in eadem arca includit, & in vnione & fraterna
 charitate cum magna pace & concordia conseruat, sustentans eos corporalibus
 & spiritualibus cibis, quos in ipsa arca habent. Et quamuis diluuij aquæ,
 hoc est peccata & miseria huius mundi eam deforis circumdant: non tamē
 ingrediuntur quia *includit enim Dominus deforis*, supplens, quod ipse Noë fa-
 cere non potuit. peculiari enim sua protectione protegit ac tuetur intus
 existentes: si volunt vti ea clausura, votis ac Regulis, quibus in illo statu cir-
 cumdati sunt & muniti. Et quemadmodum diluuij aquæ eleuauerunt arcam
 in sublime à terra, ita horum peccatorum ac miseriarum aspectus & affli-
 ctiones, quæ Religiosis ex eis proueniūt, efficiunt, vt ipsi à terra eleuentur,
 & spirita procul à rebus his abiectis recedant, ascendentes ad contempla-
 tionem rerum cœlestium ac diuinarum; & sic securius nauigant absq; pe-
 riculo illidendi nauim, aut in rupem aliquam impingendi in suæ nauiga-
 tionis decursu. Quæ omnia bona illis eueniunt ex eo, quod Sapiētia diui-
 na, quæ arcam illam fabricauit, est eius gubernatrix *et per contemptibile lignum
 insulam gubernans*, hoc est, per quandam vitæ rationem, quæ in hominum sæ-
 cularium oculis contemptibilis videtur: eod qudd fun detur in paupertate,
 humiliatiōe, & asperitate crucis: qua tamen ratione protegit ac defendit
 eos, qui illam amplectuntur: ne ipsius mundi miseria illos demergant.

a Gen 7.1.
 In Dusa
 spirit.

1ra. 2.6. 12.

b 1er. 17.

c Sap. 10.4.

QVOD SI magnum fauorem ac studium censeretur fecisse Deus Noë
 à diluuiò eū liberarit: quis dicet non fuisse ingentē illum fauorem, qui
 ostendit in ipsum Loth, ab incendio eum liberando? quamuis autem ma-
 gnum fuerit beneficium, quòd eum à corporali incendio liberauit, quòd se-
 doma conflagrauit; multò fuit maius, quòd ab spiritali liberarit, vitiorum
 & carnalitatum, quibus animæ Sodomitarum, quibus ipse cohabitabat, con-
 flagrabant. Similem etiam fauorem ostendit idem Dominus noster Abra-
 hamo, cum ei dixit: *Ego Dominus, qui eduxi te de Ur*, hoc est ab igne, *Chal-
 daorum*. Et quamuis aliqui dixerint: beneficium hoc fuisse, quòd Deus mi-
 culosè liberauerit Abrahamum ab igne, quem Chaldæi illi minabantur, et
 ignem ipsum quasi Deum adoraret: magis tamen consonum est, quòd scri-
 ptura sacra ignem Chaldæorum appellet incētia vitiorum, quæ infanti-
 nis Iustum illum combussissent, nisi eum Deus inde eduxisset, cum ei dicitur:
egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui. cui voci magis
 cum voluptate ille obtemperauit: quia ex alieno periculo proprium agnos-
 uit, & videns suos conciuēs eo igne conflagrare, timuit, ne & ipse periret,
 nisi se ab eis subduceret. Conijce igitur oculos per ipsum mundum, & con-
 pende, quot adolescentes ac Virgines, luxuriæ igne conflagrant, quæ
 eis accendit per suasio, aut malum libidinoforum exemplum, quibus cum co-
 habitabant, aspice quot nobiles; quot viri Eruditi, eò quòd mundi leges im-
 sectati, permiserunt se ab igne iræ, aut ambitionis comburi: quem hominum
 mundani, cum quibus ipsi versabantur, accendebant, & fouebant. Perpende
 item: quot diuites iam ardent in inferno, cupientes vel vnicam aquæ por-
 tam, ad refrigerandam suam linguam: nec sit tamen qui eam illis præbeat,
 eò quòd non extinxerint ipsi ignem cupiditatum, qui in infelicibus eorum
 cordibus fuit in hac vita accensus. Quod si te Deus vocat, vt mundum lo-
 gas, accipe exemplam ex alieno damno, priusquàm illud ipse experire. Ne
 esto sicut infelices illi irridentes Noë, quòd se in arcam reciperet; & Loth,
 quòd fugeret ex Sodomis; iudicantes iocos esse, pœnas, quas illi mina sicut
 & paulò post viderunt, se fuisse delusos, cum aquis submergerentur, & igne
 conflagrarent. Si enim tu diuinæ Vocationi resistis, eosque irrides, qui vo-
 dent fugere mundum, existimans eos nimis rem exaggerare, cum id dubi-
 tant, cum minimè cogitaueris, inuenies te, sicut illi, delusum. Quod si Deus
 tantum in te contulit beneficium, vt ex huiusmodi periculis eruerit: gratias
 pro bono beneficio illi age, dicens cum Dauide: *nisi quia Dominus erat in nobis,
 cum exurgerent homines in nos forte viues deglutissent nos: cum irasceretur
 furor eorum in nos, forsitan aqua absorbuisset nos: benedictus sit Dominus, qui non
 dedit nos in captiōem dentibus eorum: quia anima nostra sicut passer erepta est de
 quo venantium*. Vt autē cum magno tuo solatio in vocatione tua persevera-

d Gen. 15. 7.

Vide Glo. ib.

e Gen. 11. 3.

psal. 123. 1.

re postu

te possis attentius interdum perpende pericula, ex quibus te Deus eripuit, gaudens de securitate loci, in quo manes. Memento quod postquam Noë ingressus est arcam; nūquam exire inde voluit durate diluuiū; sed ipse tota q; familia eius, & omnia animalia vescabantur cibis, qui erant in arca: interdū tamen suos emittebat exploratore, vt intelligeret, quid in mūdo fieret: mittit autem g columbam & coruum, inter quos hoc interfuit, quod colūba, cū nō inuenisset, vbi requiesceret pes eius, reuersa est ad eū in arcā; coruus autē cū cadauera inuenisset, quibus fami suae satisfaceret, non est amplius ad eū reuersus, Hūc ingrat in modū, cū tanto beneficio sis à Deo affectus, vt in arcā Religionis te induxerit: dáda tibi opera est, vt in ea semper maneat; (nā diluuiū peccatorū & miseriarū, quę mundū domergūt, semper durat) & occupa te in comedēdis spiritualibus cibis, qui sunt in ea; & non alijs, vt sic spirituale animæ vitā cōserues, donec cōsequaris æternā. expediat tamē, interdū mittere exploratores, qui videāt quid in mundo agatur, meditationes scilicet & cōsiderationes horredī diluuij vitiorū, quę nunquā in eo cessant; ita tamē, vt nō corui animo exeat ad solaria quærēda in rebus mundanis & sensualibus; sed spiritu colūbe, eadē meditādo, eo modo quo dicebat Rex Ezechias: h meditādo vt cō-

g Gen. 8. 7.

h 1/a. 38. 14

i Ps. 121. 14

k Gen. 19. 26

l Lib. de Nolē

et Arc. 5. 22

l Gene. 8. 20.

nis ob acceptum beneficium, ab eo exigatur. Hæc enim mora iudicium non exigua ingratitude: sed statim, antequam gratiarum actio ab ipse tatur, debet ipse illam reddere optimo, quo poterit modo, quemadmodum fecit Noë, cuius holocaustum adeo placuit Domino eò quod proficere tur ex corde valde humili & grato: vt dixerit, *nequaquam ultra maledixero se terra propter homines, nec percussurum ultra diluio omnem animam cuius sciat fecerat.* Offeras igitur & tu Deo sacrificia continuatum laudū, eò quod à mundi diluio te eduxerit: si enim in hac humili grata que recognoscit tanti beneficij perseveraueris, iuuerit te ipse Dominus, ne vnquam amplius aliquo diluio ostendaris.

CAPVT VI.

VOCATIONEM ALIQUANDO EX TENTATIONIBVS, *laxius*
 & miseris temporalibus oriri; & quæ ratione illa felicem interdum habeat exitum.

AD MIRABILIS EST Sapia diuina in suis consilijs, ad uocandos & conuertendos filios hominum, eos præcipue, qui prosperè, ventoq; secundo nauigant in hac vita. Quamuis enim interdum uocationis suæ efficacitatem coniungat cum lauditate interioris sui tactus & impulsus: interdum tamen fortius horrendos adhibet tactus exteriores: a *sepiens* (vt ait Oileas) *uiam eorum in quò puncti, & læsi oculos aperient: & quid sibi expediat, animaduertent.* Sic sensim asperiora adhibet media, quæ aptiora sint ad eorum pertinaciam vincendam: ita vt detectionem suæ deceptionis ex proprijs incommodis uertant: permittens eos tangi; & experiri diluuium culpæ, aut reum temporalium infortunium.

a *Os. 2. 6.*

I.

SUNT enim imprimis aliqui ita naturali suæ constitutioni fidentes, ut Eleemosynis, & alijs pijs operibus, quæ præstant, aut facturos se existimant, vt licet Deus cælesti luce pericula illis ostendat, quibus in mundo manentibus sunt expositi, vt sic eum deserant: ipsi tamen occulta quædam Superbia tantum sibi tribuunt: vt existiment, etiamsi in sæculo permaneant se illa pericula euasuros; dicunt que illud Sancti Petri in nocte passionis Christi: *iam si omnes scandalizati fuerint: ego nunquam scandalizabor;* & quamuis multi coniugati ac sæculares dantur, se tamē saluandos: qui etiam in medio diluuii ac diluuiorū huius mundi sciunt, se præseruare. Adduntq; multo cetero gloriofius cõtra tētationes pugnare, quā illas fugere; & maiore esse honorem esse cū c *Iob* bonum inter malos, quā bonū esse inter bonos: sic n. se splendentes inter sæculares, d *sicut liliū inter spinas, & e læcere sicut luminaria in medio tenebrarum.*

b *Mat. 26. 33*

c *Iob. 1. 1.*

d *Cant. 1.*

e *Phil. 2. 15.*

nu 170